

Talousarviokehys 2026

KH (16.6.2025)



Nurmijärvi

Sisällys

1. Talousarviokehys 2026.....	3
1.1 Talousarvion valmisteluprosessi ja aikataulutus.....	3
1.2 Talouskatsaus.....	4
1.3 Talousarvion 2026 valmistelun lähtökohdat Nurmijärvellä.....	5
1.4 Nurmijärven kestävä kasvun (NUUKA) –ohjelma	5
1.5 Talousarviokehys 2026	6
2. Liitteet	16
Talousarvion- ja suunnitelman 2026–2028 laadintaohje.....	16
Investointisuunnitelma TA-kehys 2026.....	16
Kunnallistekniikan rakentamisohjelma 2026-2030.....	16

Vuoden 2026 talousarviovalmistelu on vaiheistettu kuluvana vuonna seuraavalla tavalla:

1. Toimialojen/liikelaitosten kehysperusteiset talousarvioesitykset (annetaan 2.9.2025 mennessä)
2. Lauta- ja johtokuntien talousarvioesitys (3.9.-18.9.2025)
3. Kunnanjohtajan talousarvioesitys (19.9.-16.10.2025)
4. Kunnanhallituksen talousarvioesitys (21.10.-11.11.2025)
5. Valtuuston talousarvio (12.11.-30.11.2025)

1.2 Talouskatsaus

Suomen talous kääntyi viime vuoden aikana taantuman pohjalta kasvuun ja alkuvuoden tietojen perusteella talouskasvun piristymisen on jatkunut vuodenvaihteen jälkeen. Talouden kasvuun vaikuttavat inflaation selvä hidastuminen, alenevat korot, kevenevät verot sekä kasvava ostovoima. Talouden kasvua varjostavat kuitenkin Yhdysvaltojen asettamat tullit sekä ylipäättään kauppa- ja geopolitiikan tuoma epävarmuus. BKT:n ennakkoidaan kasvavan 1,3 prosenttia vuonna 2025 ja 1,6 prosenttia vuonna 2026, mutta jos tullit eivät jää lyhytaikaisiksi on vuosien 2025 ja 2026 kasvu selvästi ennustettua heikompaa.

Maailmantaloudessa on alkuvuonna selkeästi kasvanut epävarmuus kauppapoliittisten jännitteiden kiristyttyä ja näkymät niin euroalueella kuin Yhdysvalloissa kuin koko maailmantaloudessa ovat heikentyneet. Yhdysvaltojen ilmoitukset tulleista on ovat johtaneet eri maiden ja EU:n ilmoituksiin vastatulleista. Myös neuvottelut tulitauosta Venäjän hyökkäyssodassa ovat kriittisessä vaiheessa. Epävarmat näkymät synkettävät kuluttajien luottamusta ja heikentävät yritysten investointihalukkuutta. Maailmantalouden ennakkoidaan kasvavan 2,8 prosenttia vuonna 2025 ja hidastuvan 2,7 prosenttiin vuonna 2026.

Julkisen talouden tila on osoittautunut vielä pelättyä heikommaksi, kun julkisyhteisöjen rahoitusaliijäämä oli vuonna 2024 4,4 prosenttia suhteessa BKT:hen ja julkinen velka kasvoi 82,1 prosenttiin. Alijäämä alkaa kuitenkin parantua ja velkaantumismuutos hidastua vuodesta 2025 alkaen sopeutustoimien ja suhdanteen vetämänä, jolloin rahoitusasema asettuu 3,8 prosenttiin. Alijäämä kohenisi selvemmin, ellei menoja kasvattaisi samalla mittavat puolustushankinnat. Hallitus linjasi huhtikuussa 2025 puolustusmenojen noston 3 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuoteen 2029 mennessä.

Valtionhallinto on julkisen talouden alasektoreista alijäämäisin, kun alijäämä heikkenee tänä vuonna noin 4 prosenttia suhteessa BKT:hen. Puolustusmenojen ja korkomenojen kasvu tulee näkymään alijäämän heikentymisenä hetkellisen parantumisen jälkeen. Kuntahallinnon alijäämä syvenee kuluvana vuonna, mikä aiheutuu mm. kulutusmenojen ja investointien kasvusta, vaimeasta verotulojen kehityksestä ja valtionosuuksiin tehtävistä leikkauksista. Hyvinvointialueet saavat tänä vuonna rahoitusaseman tasapainoon valtionrahoituksen kasvun sekä sopeutustoimien avulla, mutta vielä pitäisi pystyä kattamaan myös aiempien vuosien taseisiin kertyneet alijäämät. Sosiaaliturvarahastojen rahoitusasema heikkeni viime vuonna nopeasti, johon pääsyyinä oli työttömyysvakuutusmaksun suuri aleneminen.

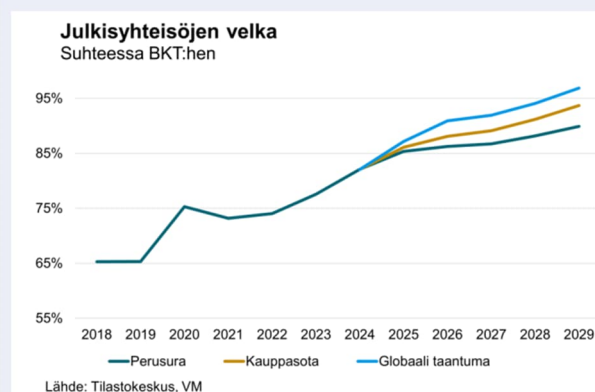
Lähteet: VM13/2025: Taloudellinen katsaus kevät 2025

Taulukko 14. Keskeisiä lukuja keskipitkällä aikavälillä

	2023	2024	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
BKT markkinahintaan, volyymin muutos, %	-0,9	-0,1	1,3	1,6	1,5	1,4	1,4
Bruttokansantuote, arvo, mrd. euroa	273	276	286	298	309	320	331
Kuluttajahintaindeksi, muutos, %	6,2	1,6	0,9	1,6	1,8	2,0	2,0
Työttömyysaste, %	7,2	8,4	8,8	8,3	7,9	7,6	7,3
Työllisyysaste, %	73,6	72,1	71,7	72,1	72,6	73,2	73,7
Tuotantokulu, % potentiaalisesta tuotannosta ¹	-2,2	-2,9	-2,2	-1,4	-0,8	-0,5	0,0
Potentiaalisen tuotannon kasvu, % ¹	0,7	0,6	0,8	0,8	0,8	1,1	0,8
Suhteessa BKT:hen, %							
Julkisyhteisöjen rahoitusjäämä	-3,0	-4,4	-3,8	-3,2	-3,3	-3,1	-3,3
Valtionhallinto	-3,3	-3,6	-3,9	-3,5	-3,5	-3,5	-3,9
Kuntahallinto	-0,4	-0,4	-0,6	-0,6	-0,6	-0,5	-0,4
Hyvinvointialueet	-0,6	-0,7	0,0	0,0	-0,1	-0,3	-0,4
Sosiaaliturvarahastot	1,4	0,2	0,7	0,9	0,9	1,3	1,3
Rakenteellinen jäämä	-1,7	-2,7	-2,5	-2,4	-2,8	-2,7	-3,3
Julkisyhteisöjen velka	77,5	82,1	85,3	86,3	86,7	88,2	89,9
Valtionvelka	57,3	61,3	64,1	64,8	65,5	66,7	68,3

¹ Arvioitu EU:n yhteisellä menetelmällä.

Kuvio 3. Julkisyhteisöjen velka suhteessa BKT:hen perusurassa sekä vaihtoehtoisissa skenaarioissa



1.3 Talousarvion 2026 valmistelun lähtökohdat Nurmijärvellä

Nurmijärven kunnan talouden ennuste näyttäyty edelleen haastavana kuluvan vuosikymmenen osalta talouden tasapainottamistoimenpiteistä ja veroprosentin korottamisesta huolimatta. Kunnan velkaantuminen saatiin katkaistua vuonna 2023, mutta vuonna 2024 lainakanta kääntyi uudelleen nousuun ja tulevien vuosien investointihankkeet voimistavat nykyistä velkaantumiskehitystä. Vuoden 2026 ennakoidaan olevan selkeästi alijäämäinen, jonka jälkeen vuodesta 2027 ennakoidaan ylijäämäistä kertaluontoisten maan myynnin luovutusvoittojen ansiosta. Tämän jälkeen kunnan talous kääntyy alijäämäiseksi ja vuosittaisen alijäämän arvioidaan olevan 4-6 milj. euroa. Kunnan investointitaso on kuluvan vuosikymmenen loppuun asti 50-100 milj. euroa/vuosi ja investointien tulorahoitus-% asettuu pääsääntöisesti alle 55 prosenttiin. Tämän seurauksena kunnan lainakannan ennakoidaan lähestyvän vuosikymmenen lopussa 400 milj. euron rajapyykkiä. Lainakannan kasvun hillintä investointien priorisoimisen kautta sekä kunnan tulorahoitus pohjan vahvistaminen on kunnan talouden näkökulmasta ensiarvoisen tärkeää. Kunnan palveluverkkoon tehtävät investoinnit tulisi toteuttaa toiminnallisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla, jotta tuleville vuosille jäisi taloudellista liikkumavaraa, eikä kunta joutuisi investointien toteutuksen laajuuden vuoksi sopeuttamaan kuntalaisten palveluista.

Kunnan taloutta heikentävät erityisesti palvelutuotannon menojen kasvu, jonka taustalla on mm. kunta-alan palkkaratkaisu, TE-palvelujen kustannusten ja työttömyysetuuksien kasvu sekä suuret investoinnit, kun kunta tulevina vuosina investoi koulu- ja päiväkotiverkkoon. Käyttötalouden menojen kasvun lisäksi tulevien vuosien markkinakorkotasot tulevat olennaisesti vaikuttamaan siihen, kuinka syvästi alijäämäiseksi kunnan talous tulee kääntymään. Tulorahoituksen osalta epävarmuudet liittyvät verotulojen tulevaan kehitykseen ja valtionosuusrahoituksen tasoon. Kunnan tulorahoituksen kehitys on jäänyt käyttö- ja investointitalouden kasvusta, joka osaltaan on syventänyt ja tulee syventämään kunnan kokonaistalouden rahoitusvajetta. Rahoitusvajeen kasvu on osaltaan johtanut velkaantumisen kroonistumiseen. Vuoden 2024 tilinpäätöksessä kunnalle oli poikkeuksellisesti muodostunut 18,1 milj. euroa rahoitusylijäämää edelliseltä viideltä vuodelta, joka on seurausta edellisten vuosien poikkeuksellisen suurista luovutustuloista ja mm. valtion koronatuesta. Rahoitusylijäämä tulee nopeasti syödyksi tulevina vuosina ja kunnalle kertyy merkittävästi rahoitusvajetta.

Talousarviokehys 2026 on laadittu siten, että siinä on otettu huomioon kunta-alan palkkaratkaisun vaikutukset, hankintasopimusten indeksikorotukset ja muut tiedossa olevat muutokset vuoden 2025 talousarvioon verrattuna. Kunnan käyttötalouden kasvu on pyritty rajaamaan 1,5 prosenttiin, mutta pelkästään palkankorotukset ja TE-kustannukset kasvattavat käyttötalouden kehystä 2,7 prosenttia vuoden 2025 talousarvioon nähden. Kokonaisuudessaan toimintakatteen ennakoidaan kasvavan 4,4 prosenttia. Suunnitelmavuosille 2027 ja 2028 on kasvupaineita erityisesti työllisyydenhoidosta ja väistöilakustannuksista johtuen, mutta kasvu pyritään pitämään aisoissa käytettävissä olevilla keinoilla ja sopeutustoimilla. Talousarviokehityksessä tilikauden tulosenuste on 4,9 milj. euroa negatiivinen ja kokonaistalouden rahoitusvaje (=toiminnan ja investointien rahavirta) asettuu -27,4 milj. euroon. Toimialojen kehukset sisältävät kestävä kasvun NUUKA-ohjelman sopeutustoimenpiteet niiltä osin, kun niistä on tehty päätökset.

1.4 Nurmijärven kestävä kasvun (NUUKA) –ohjelma

Nurmijärven kunnanvaltuusto on 21.6.2023 § 40 ja 15.11.2023 § 73 hyväksynyt päivitetyn Nurmijärven kestävä kasvun NUUKA-ohjelman vuosille 2024-2026. Nykyisen kuntastrategian toimintaperiaatteita toteutetaan erillisillä ohjelmilla, joista kestävä kasvun ohjelma tähtää kunnan talouden tasapainoon saattamiseen pitkällä aikavälillä. Kuntastrategian uudistamisen ja muuttuneen toimintaympäristön myötä kestävä kasvun ohjelman päivittäminen aloitettiin vuoden 2022 aikana. Ohjelma kattaa vuodet 2024-2026, mutta taloudellisia vaikutuksia tarkastellaan mallinnuksen kautta vuosikymmenen loppuun asti. Voimassa olevan ohjelman tavoitteena on saavuttaa 6,1 milj. euron pysyväisluonteiset säästöt ja yhdessä tulorahoituksen lisäämisen kanssa tavoitellaan 9,0 milj. euron vaikutusta.

Ohjelman tavoitteena on päivityksen myötä huolehtia kunnan talouden kestävydestä hillitsemällä toimintakatteen kasvua ja vahvistamalla tulo-rahoitusta, joka puolestaan hillitsee lainakannan kehitystä. Velkaantumiskehityksen katkaiseminen tarkoituksena on välttää kunnan ajautumista perinteiseen, palveluiden laaja-alaista karsimista korostavaan talouden tasapainottamiseen, ehkäistä tarvetta verotusasteen merkittävälle kiristämiseksi sekä turvata pitkällä aikavälillä kunnan riittävä taloudellinen kantokyky kasvua tukevien investointien toteuttamiseksi ja palvelutoiminnan laadun varmistamiseksi.

Käytännön toiminnassa ohjelma ohjaa kunnan käyttötalouden resursointia, investointien asettamista sekä tulo-rahoitus-pohjan vahvistamiseen liittyviä toimia vuosittaisessa talousarviovalmistelussa. Talousarvio laaditaan siten, että yksittäiset talousarviovuodet niin määrärahojen jaon, kuin myös toiminnallisten tavoitteiden osalta ovat linjassa ohjelmassa asetettujen tavoitteiden kanssa.

Investointikehitys eli investointien enimmäismäärä määritellään vuosittain ja samanaikaisesti investointien tulo-rahoitus pyritään maksimoimaan käyttötalouden menokasvua hillitsemällä kohdennetuina toimenpitein. Myös tulo-rahoitus-pohjan vahvistamisen mahdollisuuksia tarkastellaan säännöllisesti talousarviovalmistelun yhteydessä investointien riittävän tulo-rahoituksen varmistamiseksi lyhyellä ja pitkällä aikajän-teellä.

Kunnan talouden vahvistumista seurataan NUUKA-ohjelman toimenpiteiden toteutumisen lisäksi strate-gian mittareiden mukaisesti seuraavien tunnuslukujen kehityksen kautta:

Tunnusluku	Lähtötaso (TP2021)	Nykyinen taso (TP2024)	Tavoitetaso	Ajoitus
Lainakanta	217,3 milj. euroa	198,7 milj. euroa 	< 400 milj. euroa	2030 mennessä
Toimintakatteen muutos (Vrt. edelliseen vuoteen)	-3,26 %	+1,6 * 	< 3 %	Jatkuva
Toiminnan ja investointien rahan-virran 5 vuoden kertymä	-59,8 milj. euroa	+18,1 milj. euroa 	ko. rahavirta >0 euroa	Jatkuva
Vuosikate/poistot %	188,3 %	119,4 % 	keskimäärin >100%	2020-2030
Omavaraisuusaste	35,5 %	41,4 % 	>50%	2030 mennessä
Suhteellinen velkaantuneisuus	90,9 %	140,6 	<60%	2030 mennessä

1.5 Talousarviokehitys 2026

Talousarviokehitys vuodelle 2026 on tehty ulkoisten ja sisäisten tuottojen ja kulujen pohjalta. Käyttötalou-den kehitys on annettu toimiala- ja liikelaitostasolla nettomääräisenä (=toimintakate). Enimmäisinvestoin-nit on kehityksessä määritelty bruttomääräisenä. Investointikehitys vuodelle 2026 on 51,4 milj. euroa.

Talousarviokehityksen asettamisessa on huomioitu NUUKA-ohjelman talouden tavoitteiden rinnalla vuo-den 2025 talousarvio sekä vuoden 2025 tilinpäätösennuste. Kehysvalmistelun lähtökohtana on käyttötä-loudessa ollut vuoden 2025 talousarvio ja vuoden 2025 talousarvioon tehty muutokset (uudet vakanssit, pysyvät määrärahojen muutokset osavuositarkastuksissa). Tämän lisäksi toimialoja ja liikelaitoksia on oh-jeistettu huomioimaan keskeisiä toiminnallisia ja taloudellisia muutoksia, joita lähtöpohjana ollut vuoden 2025 talousarvio ja vuoden 2025 tilinpäätösennuste eivät sisällä.

Toimialojen ja liikelaitosten kehusehdotusten pohjalta on käyty neuvottelut toimialoittain, jonka jälkeen kehukseen on tehty tarvittavia muutoksia kustannusten kasvun hillitsemiseksi. Merkittävimpiä muutoksia toimialojen kehityksissä palkankorotusten vaikutukset (2,6 milj. euroa), palvelusetelikustannusten kasvu

(1,2 milj. euroa) työttömyysetuuksien ennakoitu kasvu ja työllisyydenhoidon kustannukset (0,6 milj. euroa) ja oppimisen tuen uudistus (0,7 milj. euroa). Kuntatasoisen kehysten toimintakate on noin 127,7 milj. euroa, joka on 5,4 milj. euroa (4,4 %) kuluvan vuoden talousarviota heikompi.

Tuloissa merkittävimpiä muutoksia vuoteen 2025 verrattuna on maankäyttökorvausten tuloutusten kasvu, maa-alueiden vuokratuottojen kasvu ja väistöilakustannusten vaikutukset sisäisiin vuokratuottoihin. Olennaisia muutoksia toimintatuotoissa ja -kuluissa on eritelty tarkemmin toimiala- ja liikelaitoskohtaisissa kehyslaskelmissa.

Kehyksen vuoden 2026 verotuloarvio perustuu Kuntaliiton 5/2025 veroennustekehikkoon. Kunnallisveroon ei esitetä talousarviokehyksessä muutoksia. Kiinteistöveroprosenttien oletetaan kehyksessä säilyvän kuluvan vuoden tasossa. Kunnallisverotulojen osalta kuva tarkentuu vielä syksyn aikana, kun vuoden 2024 valmistuvasta verotuksesta saadaan ensimmäiset ennakkotiedot. Kehyksessä kunnallisverotulojen arvioidaan kasvavan kuluvan vuoden talousarviosta noin 3,9 milj. euroa (4,2 %) ja vuoden 2024 tilinpäätöstasosta noin 8,4 milj. euroa (9,4 %). Verotulojen kasvun tulisi jatkua tulevaisuudessa huomattavasti aiempaa suuremmalla tasolla, jotta tulorahoitus pysyisi palvelutuotannon kustannuskehityksen perässä. Kokonaisuudessaan verotulojen ennakoitaan kasvavan vuoden 2025 talousarvioon nähden 3,2 prosenttia. Huomionarvoista on, että kuluvan vuoden verotuloennuste on huomattavasti talousarviota heikompi, ja ennusteeseen nähden verotulojen ennakoitaan kasvavan 7,1 milj. euroa (6,4 %).

Valtionosuuksien taso vuodelle 2026 on 32,5 milj. euroa, joka on 0,6 milj. euroa (-1,9 %) vuoden 2025 alkuperäistä talousarviota pienempi. Valtionosuuksissa näkyy kaikista eniten alle 18-vuotiaiden määrän lasku, joka heijastuu heti valtionosuuksien tasoon. Lisäksi verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksen arvioidaan pienentävän Nurmijärven valtionosuuksia noin 0,1 milj. euroa.

Kokonaisuudessaan verorahoitus kasvaa 2,1 prosenttia samalla kun palvelutuotannon nettomenot kasvavat 4,4 prosenttia.

Rahoituserien on kehyksessä arvioitu toteutuvan jonkin verran vuoden 2025 talousarviota parempina. Kehitykseen vaikuttaa erityisesti markkinakorkojen laskut aikaisempiin ennusteisiin verrattuna. Korkokulujen ennakoitaan kasvavan 14,9 prosenttia vuoden 2024 tilinpäätöstä ja 16,2 prosenttia vuoden 2025 tilinpäätösennustetta suurempina. Nurmijärven Sähkön maksaman osingon ennakoitaan pysyvän aiemalla tasolla.

Kunnan vuosikate asettuu kehyksessä 22,5 milj. euroon. Vuosikatteella kyetään rahoittamaan investoinneista noin 43,8 prosenttia, jonka perusteella nettolainanoton arvioidaan asettuvan 20,3 milj. euroon. Kunnan lainakannan arvioidaan nousevan 231,5 milj. euroon vuoden 2026 loppuun mennessä. Kunnan tilikauden alijäämä asettuu kehyksessä -4,9 milj. euroon.

Tuloslaskelmaosa

Kunta + liikelaitokset (1000€)	TP 2023	TP 2024	TA2025	TPE 2025	Sopeutettu kehys 2026	Muutos € TP24-KE26	Muutos % TP24-KE26	Muutos € TA25-KE26	Muutos % TA25-KE26
Toimintatuotot	78 520	72 264	68 866	69 080	70 986	-1 278	-1,8 %	2 121	3,1 %
Valmistus omaan käyttöön	538	1 269	1 500	1 500	1 725	456	36,0 %	225	15,0 %
Toimintakulut	-176 430	-182 905	-192 661	-192 718	-200 363	-17 458	9,5 %	-7 702	4,0 %
Toimintakate	-97 372	-109 372	-122 295	-122 138	-127 652	-18 280	16,7 %	-5 356	4,4 %
Verotulot	115 208	110 481	115 100	111 700	118 800	8 319	7,5 %	3 700	3,2 %
Kunnallisvero	92 195	89 018	93 500	90 900	97 400	8 382	9,4 %	3 900	4,2 %
Kiinteistövero	13 631	14 293	14 800	14 800	15 200	907	6,3 %	400	2,7 %
Yhteisövero	9 382	7 170	6 800	6 000	6 200	-970	-13,5 %	-600	-8,8 %
Valtionosuudet	31 507	30 632	33 159	32 816	32 534	1 902	6,2 %	-624	-1,9 %
VM vos	39 039	39 157	41 321	40 978	40 798	1 641	4,2 %	-523	-1,3 %
OKM vos	-7 532	-8 525	-8 163	-8 163	-8 264	261	-3,1 %	-101	1,2 %
Verorahoitus	146 715	141 113	148 259	144 516	151 334	10 221	7,2 %	3 076	2,1 %
Rahoituserät, netto	-287	433	-1 699	-699	-1 187	-1 620	-374,1 %	512	-30,1 %
Korkotuotot	215	284	225	225	0	-284	-100,0 %	-225	-100,0 %
Muut rahoitustuotot	2 961	3 579	2 464	2 464	2 500	-1 079	-30,1 %	36	1,5 %
Korkokulut	-3 264	-3 263	-4 226	-3 226	-3 750	-487	14,9 %	476	-11,3 %
Muut rahoituskulut	-199	-167	-162	-162	-162	5	-3,0 %	0	0,0 %
Vuosikate	49 056	32 174	24 264	21 678	22 495	-9 679	-30,1 %	-1 769	-7,3 %
Poistot ja arvonalentumiset	-25 761	-26 936	-25 471	-25 471	-27 396	-460	1,7 %	-1 925	7,6 %
Satunnaiset erät	-225	0	0	0	0	0		0	
Tilikauden tulos	23 070	5 238	-1 207	-3 793	-4 901	-10 139	-193,6 %	-3 694	306,1 %
Poistoeron lisäys/vähennys	13	13	13	13	13	0	0,0 %	-1	-3,8 %
Varausten lisäys/vähennys	-8 000	0	0	0	0	0		0	
Ylijäämä/alijäämä	15 082	5 250	-1 194	-3 780	-4 888	-10 139	-193,1 %	-3 694	309,5 %

Asukasmäärä	44 773	45 029	45 550	45 550	45 550
Toimintakate € / Asukas	2 175	2 429	2 685	2 681	2 802
Verorahoitus € / asukas	52 974	45 486	42 870	41 657	42 391
Vuosikate € / asukas	1 096	715	533	476	494

Rahoitusosa

Kunta + liikelaitokset (1000€)	TP 2023	TP 2024	TA2025	TPE 2025	Sopeutettu kehys 2026
Vuosikate	49 056	32 171	24 264	21 678	22 495
Tulorahoituksen korjauserät	-14 331	-4 995	-3 500	-3 500	-3 000
Satunnaiset erät, netto	-225	0	0	0	0
Toiminnan rahavirta	34 499	27 176	20 764	18 178	19 495
Investointimenot	-36 049	-38 177	-38 345	-39 320	-51 400
Rah.osuudet investointimenoihin	1 023	1 024	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	23 587	5 465	5 000	5 000	4 500
Investointien rahavirta	-11 439	-31 688	-33 345	-34 320	-46 900
Toiminnan ja investointien rahavirta	23 061	-4 512	-12 581	-16 142	-27 405
Antolainaukset muutokset	-8	-67			-80
Antolainauksen lisäykset	-8	-67			-80
Lainakannan muutokset	-33 725	4 478	12 550	12 550	20 295
Lainojen lisäys	0	25 000	55 000	55 000	75 000
Lainojen vähennys	-33 725	-20 522	-42 450	-42 450	-54 705
Lainakanta	194 195	198 673	211 223	211 223	231 518
Lainakanta € / asukas	4 370	4 437	4 637	4 637	5 083

Käyttötalousosa

KOKO KUNTA SIS.LL	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TPE 2025 OVK I	TPE 2025 OVK II	Sopeutettu kehys 2026	Muutos € TP24-KE26	Muutos % TP24-KE26	Muutos € TA25-KE26	Muutos % TA25-KE26
Toimintatuotot	78 515 000	72 264 477	68 865 675	69 080 005	0	70 986 272	-1 234 104	-1,57 %	2 120 597	3,1 %
Valmistus omaan käyttöön	537 860	1 268 814	1 500 000	1 500 000	0	1 725 000	456 186	35,95 %	225 000	15,0 %
Toimintakulut	-176 018 549	-182 905 332	-192 660 578	-192 718 351	0	-200 363 092	-17 507 760	10,10 %	-7 702 514	4,0 %
Netto	-96 965 689	-109 372 041	-122 294 903	-122 138 346	0	-127 651 820	-18 285 677	19,4 %	-5 356 917	4,4 %
						-5 356 917				

Konsernipalveluiden toimiala	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TPE 2025 OVK I	TPE 2025 OVK II	Sopeutettu kehys 2026	Muutos € TP24-KE26	Muutos % TP24-KE26	Muutos € TA25-KE26	Muutos % TA25-KE26
Toimintatuotot	2 590 051	2 889 087	2 577 824	2 577 824	0	2 471 124	-417 963	-14,5 %	-106 700	-4,1 %
Toimintakulut	-16 308 158	-15 648 588	-20 580 947	-12 863 688	0	-12 739 585	2 909 003	-18,6 %	7 841 362	-38,1 %
Netto	-13 718 107	-12 759 501	-18 003 123	-10 285 864	0	-10 268 461	2 491 040	-19,5 %	7 734 662	-43,0 %

Sivistys- ja hyvinvointitoimiala	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TPE 2025 OVK I	TPE 2025 OVK II	Sopeutettu kehys 2026	Muutos € TP24-KE26	Muutos % TP24-KE26	Muutos € TA25-KE26	Muutos % TA25-KE26
Toimintatuotot	7 810 979	7 162 799	5 856 240	6 070 570	0	5 900 400	-1 262 399	-17,6 %	44 160	0,8 %
Toimintakulut	-111 290 192	-116 641 384	-118 000 350	-125 775 382	0	-131 440 490	-14 799 106	12,7 %	-13 440 140	11,4 %
Netto	-103 479 213	-109 478 585	-112 144 110	-119 704 812	0	-125 540 090	-16 061 505	14,7 %	-13 395 980	11,9 %

Ympäristötoimiala	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TPE 2025 OVK I	TPE 2025 OVK II	Sopeutettu kehys 2026	Muutos € TP24-KE26	Muutos % TP24-KE26	Muutos € TA25-KE26	Muutos % TA25-KE26
Toimintatuotot	47 843 295	40 707 430	37 814 179	37 814 179	0	39 674 179	-1 033 251	-2,5 %	1 860 000	4,9 %
Valmistus omaan käyttöön	537 860	1 268 814	1 500 000	1 500 000	0	1 725 000	456 186	36,0 %	225 000	15,0 %
Toimintakulut	-33 884 718	-35 849 972	-39 110 568	-39 110 568	0	-41 104 304	-5 254 332	14,7 %	-1 993 736	5,1 %
Netto	14 496 437	6 126 272	203 611	203 611	0	294 875	-5 831 396	-95,2 %	91 264	44,8 %

Nurmijärven vesi -liikelaitos	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TPE 2025 OVK I	TPE 2025 OVK II	Sopeutettu kehys 2026	Muutos € TP24-KE26	Muutos % TP24-KE26	Muutos € TA25-KE26	Muutos % TA25-KE26
Toimintatuotot	10 836 303	12 271 404	13 097 745	13 097 745	0	13 549 583	1 278 179	10,4 %	451 838	3,4 %
Toimintakulut	-5 366 934	-5 586 058	-5 555 890	-5 555 890	0	-5 755 634	-169 576	3,0 %	-199 744	3,6 %
Netto	5 469 369	6 685 346	7 541 855	7 541 855	0	7 793 949	1 108 603	16,6 %	252 094	3,3 %

Aleksia -liikelaitos	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TPE 2025 OVK I	TPE 2025 OVK II	Sopeutettu kehys 2026	Muutos € TP24-KE26	Muutos % TP24-KE26	Muutos € TA25-KE26	Muutos % TA25-KE26
Toimintatuotot	9 434 372	9 233 757	9 519 687	9 519 687	0	9 390 986	201 331	2,2 %	-128 701	-1,4 %
Toimintakulut	-9 168 547	-9 179 329	-9 412 823	-9 412 823	0	-9 323 079	-193 750	2,1 %	89 744	-1,0 %
Netto	265 825	54 428	106 864	106 864	0	67 907	7 581	13,9 %	-38 957	-36,5 %

Konsernipalvelut

						Muutos TP24 - KE26		Muutos TPE25 - KE26	
	TP2023	TP2024	TA 2025	TPE 2025 OVK I	Sopeutettu kehys 2026	€	%	€	%
Toimintatuotot									
Myyntituotot	2 043 215	2 194 923	2 290 624	2 290 624	2 280 124	85 201	3,9 %	-10 500	-0,5 %
Maksutuotot	0	136 708	0	0	0	-136 708	-100,0 %	0	0,0 %
Tuet ja avustukset	404 367	371 949	63 200	63 200	52 000	-319 949	-86,0 %	-11 200	-17,7 %
Muut toimintatuotot	142 469	185 507	224 000	224 000	139 000	-46 507	-25,1 %	-85 000	-37,9 %
Toimintatuotot yhteensä	2 590 051	2 889 087	2 577 824	2 577 824	2 471 124	-417 963	-14,5 %	-106 700	-4,1 %
Toimintakulut									
Henkilöstökulut	-6 386 711	-6 385 722	-6 623 041	-6 094 931	-6 227 501	158 221	-2,5 %	-132 570	2,2 %
Palvelujen ostot	-4 839 303	-4 842 485	-8 608 644	-5 247 915	-5 102 842	-260 357	5,4 %	145 073	-2,8 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-100 344	-111 181	-84 400	-83 850	-79 750	31 431	-28,3 %	4 100	-4,9 %
Avustukset	-3 612 733	-3 527 557	-4 580 000	-810 000	-725 000	2 802 557	-79,4 %	85 000	-10,5 %
Muut toimintakulut	-1 369 068	-781 642	-684 862	-626 992	-604 492	177 150	-22,7 %	22 500	-3,6 %
Toimintakulut yhteensä	-16 308 158	-15 648 588	-20 580 947	-12 863 688	-12 739 585	2 909 003	-18,6 %	124 103	-1,0 %
Konsernipalvelut									
	TP2023	TP2024	TA 2025	TPE 2025	kehys 2026	Muutos €	Muutos %	Muutos €	Muutos %
Toimintatuotot	2 590 051	2 889 087	2 577 824	2 577 824	2 471 124	-417 963	-14,5 %	-106 700	-4,1 %
Toimintakulut	-16 308 158	-15 648 588	-20 580 947	-12 863 688	-12 739 585	2 909 003	-18,6 %	124 103	-1,0 %
Netto	-13 718 107	-12 759 501	-18 003 123	-10 285 864	-10 268 461	2 491 040	-19,5 %	17 403	-0,2 %

Olenneiset muutokset vuonna 2026 ja niiden vaikutus tuloihin/menoihin (verrattuna TA25)

Tulot	Muutos	Lisäys (+)	Vähennys (-)
	Tuet ja avustukset		
	Kunta- ja hyvinvointivaalien avustus		-46 200
	Muut toimintatuotot		
	Juhlavuoden tuotot		-79 000
Menot	Muutos	Lisäys (+)	Vähennys (-)
	Henkilöstökulut		
	Yleiskorotukset, muut palkkavaraukset ja -muutokset	170 000	
	Työllisyyspalveluiden sisäinen siirto sivistys- ja hyvinvointitoimialalle		-107 750
	Kevan tasausmaksuarvio		-254 500
	Vaalikustannukset ja muut henkilöstömuutokset		-203 100
	Palvelujen ostot		
	Työllisyyspalveluiden sisäinen siirto sivistys- ja hyvinvointitoimialalle		-3 398 500
	Juhlavuoden kulut		-90 000
	Avustukset		
	Juhlavuoden avustukset		-40 000
	Osallistuva budjetointi		-25 000
	Työllisyyspalveluiden sisäinen siirto sivistys- ja hyvinvointitoimialalle		-3 770 000
	Muut toimintakulut		
	Työllisyyspalveluiden sisäinen siirto sivistys- ja hyvinvointitoimialalle		-53 000

Sivistys- ja hyvinvointitoimiala

					Sopeutettu kehys 2026	Muutos TP24 - KE26		Muutos TPE25 - KE26	
	TP2023	TP2024	TA 2025	TPE 2025		€	%	€	%
Toimintatuotot									
Myyntituotot	1 995 047	2 170 304	1 804 770	1 979 100	1 876 770	-293 534	-13,5 %	-102 330	-5,2 %
Maksutuotot	2 267 893	2 011 208	2 007 190	2 007 190	1 992 190	-19 018	-0,9 %	-15 000	-0,7 %
Tuet ja avustukset	3 234 447	2 676 353	1 744 450	1 784 450	1 761 610	-914 743	-34,2 %	-22 840	-1,3 %
Toimintakulut									
Henkilöstökulut	-63 153 521	-63 593 417	-64 058 290	-64 651 400	-67 223 010	-3 629 593	5,7 %	-2 571 610	4,0 %
Palvelujen ostot	-22 757 883	-24 508 166	-26 235 650	-29 634 152	-30 792 850	-6 284 684	25,6 %	-1 158 698	3,9 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-2 524 590	-2 662 575	-2 761 250	-2 761 800	-2 774 300	-111 725	4,2 %	-12 500	0,5 %
Avustukset	-4 085 129	-3 506 057	-3 805 570	-7 535 570	-7 717 070	-4 211 013	120,1 %	-181 500	2,4 %
Muut toimintakulut	-18 769 068	-22 371 169	-21 139 590	-21 192 460	-22 933 260	-562 091	2,5 %	-1 740 800	8,2 %
Toimintakulut yhteensä	-111 290 192	-116 641 384	-118 000 350	-125 775 382	-131 440 490	-14 799 106	12,7 %	-5 665 108	4,5 %

Sivistys- ja
hyvinvointitoimiala

	TP2023	TP2024	TA2025	TPE 2025	Sopeutettu kehys 2026	Muutos €	Muutos %	Muutos €	Muutos %
Toimintatuotot	7 810 979	7 162 799	5 856 240	6 070 570	5 900 400	-1 262 399	-17,6 %	-170 170	-2,8 %
Toimintakulut	-111 290 192	-116 641 384	-118 000 350	-125 775 382	-131 440 490	-14 799 106	12,7 %	-5 665 108	4,5 %
Netto	-103 479 213	-109 478 585	-112 144 110	-119 704 812	-125 540 090	-16 061 505	14,7 %	-5 835 278	4,9 %

Olennaiset muutokset vuonna 2026 ja niiden vaikutus tuloihin / menoihin (verrattuna TA25)			
Tulot	Muutos	Lisäys (+)	Vähennys (-)
	Myyntituotot		
	Laskennalliset korvaukset	65 000	
Menot	Muutos	Lisäys (+)	Vähennys (-)
	Henkilöstökulut		
	Yleiskorotukset ja muut palkkavaraukset	2 173 300	
	Oppimisen tuen uudistus	708 500	
	Muut vakanssimuutokset	373 900	-48 000
	Palvelujen ostot		
	Siirto työllisyyspalveluista, työllisyysalueelle maksettavien korvausten kasvu	3 828 500	
	Palveluseteli	1 073 900	
	Kotikuntakorvaukset	176 700	
	Oppilaskuljetukset		-515 000
	Avustukset		
	Siirto työllisyyspalveluista, KELAlle maksettavan osuuden kasvu	4 020 000	
	Kotihoidon tuen ja yksityisen hoidon tuen käytön väheneminen		-108 500
	Muut toimintakulut		
	Väistötilojen vaikutus sisäisiin vuokriin	1 805 000	

Ympäristötoimiala

	TP2023	TP2024	TA 2025	TPE 2025	Sopeutettu kehys 2026	Muutos TP24 - KE26		Muutos TPE25 - KE26	
						€	%	€	%
Toimintatuotot									
Myyntituotot	2 203 358	2 252 966	2 325 700	2 325 700	2 350 700	97 734	4,3 %	25 000	1,1 %
Maksutuotot	2 087 624	750 530	1 130 000	1 130 000	1 570 000	819 470	109,2 %	440 000	38,9 %
Tuet ja avustukset	153 652	114 319	152 500	152 500	142 500	28 181	24,7 %	-10 000	-6,6 %
Muut toimintatuotot	43 398 661	37 589 615	34 205 979	34 205 979	35 610 979	-1 978 636	-5,3 %	1 405 000	4,1 %
Toimintatuotot yhteensä	47 843 295	40 707 430	37 814 179	37 814 179	39 674 179	-1 033 251	-2,5 %	1 860 000	4,9 %
Valmistus omaan käyttöön	537 860	1 268 814	1 500 000	1 500 000	1 725 000	456 186	36,0 %	225 000	15,0 %
Toimintakulut									
Henkilöstökulut	-7 566 713	-7 751 328	-8 147 736	-8 147 736	-8 557 550	-806 222	10,4 %	-409 814	5,0 %
Palvelujen ostot	-14 002 630	-14 861 373	-15 262 815	-15 262 815	-15 288 287	-426 914	2,9 %	-25 472	0,2 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-6 382 248	-6 591 214	-6 477 500	-6 477 500	-6 454 950	136 264	-2,1 %	22 550	-0,3 %
Avustukset	-455 069	-478 212	-460 000	-460 000	-440 000	38 212	-8,0 %	20 000	-4,3 %
Muut toimintakulut	-5 478 057	-6 167 845	-8 762 517	-8 762 517	-10 363 517	-4 195 672	68,0 %	-1 601 000	18,3 %
Toimintakulut yhteensä	-33 884 718	-35 849 972	-39 110 568	-39 110 568	-41 104 304	-5 254 332	14,7 %	-1 993 736	5,1 %

Ympäristötoimiala

	TP2023	TP2024	TA 2025	TPE 2025	Sopeutettu kehys 2026	Muutos €	Muutos %	Muutos €	Muutos %
Toimintatuotot	47 843 295	40 707 430	37 814 179	37 814 179	39 674 179	-1 033 251	-2,5 %	1 860 000	4,9 %
Valmistus omaan käyttöön	537 860	1 268 814	1 500 000	1 500 000	1 725 000	456 186	36,0 %	225 000	15,0 %
Toimintakulut	-33 884 718	-35 849 972	-39 110 568	-39 110 568	-41 104 304	-5 254 332	14,7 %	-1 993 736	5,1 %
Netto	14 496 437	6 126 272	203 611	203 611	294 875	-5 831 396	-95,2 %	91 264	44,8 %

Olenneiset muutokset vuonna 2026 ja niiden vaikutus tuloihin/menoihin (verrattuna TA25)

Tulot	Muutos	Lisäys (+)	Vähennys (-)
Maksutuotot			
Heinoja II maankäyttökorvaus		740 000	
Rakennuslupamaksutuottojen kertaerä v. 2025 (Kesko)			-300 000
Maa-alueiden vuokratuottojen kasvu		100 000	
Muut toimintatuotot			
Maanmyyntien tuottoarvion pienentyminen			-500 000
Väistötilamuutosten vaikutukset sisäisiin vuokriin		1 800 000	
Valmistus omaan käyttöön (nettovaikutus)		225 000	
Menot	Muutos	Lisäys (+)	Vähennys (-)
Henkilöstökulut			
Yleiskorotukset, sivukuluprosentin nousu, muut palkkavaraukset ja -muutokset		410 000	
Palvelujen ostot			
Rakennusten purkukustannuksien väheneminen			-330 000
Valmistus omaan käyttöön (nettovaikutus)		225 000	
Muut toimintakulut			
Väistötilat muut ulkoiset kustannukset			-200 000
Väistötilojen ulkoiset vuokrakustannukset		1 800 000	

Nurmijärven vesi

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TPE 2025	Sopeutettu kehys 2026	Muutos TP24 - KE26		Muutos TPE25 - KE26	
						€	%	€	%
Toimintatuotot									
Myyntituotot	10 370 524	11 976 167	13 079 745	13 079 745	13 531 583	1 555 416	13,0 %	451 838	3,5 %
Maksutuotot					0	0		0	
Tuet ja avustukset	14 108	9 481	10 000	10 000	10 000	519		0	
Muut toimintatuotot	451 671	285 756	8 000	8 000	8 000	-277 756	-97,2 %	0	0,0 %
Toimintatuotot yhteensä	10 836 303	12 271 404	13 097 745	13 097 745	13 549 583	1 278 179	10,4 %	451 838	3,4 %
Toimintakulut									
Henkilöstökulut	-1 504 882	-1 603 240	-1 617 001	-1 617 001	-1 706 745	-103 505	6,5 %	-89 744	5,6 %
Palvelujen ostot	-2 134 450	-2 128 639	-2 256 774	-2 256 774	-2 206 774	-78 135	3,7 %	50 000	-2,2 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-1 419 541	-1 620 132	-1 497 657	-1 497 657	-1 437 657	182 475	-11,3 %	60 000	-4,0 %
Avustukset					0	0		0	
Muut toimintakulut	-308 061	-234 046	-184 458	-184 458	-404 458	-170 412	72,8 %	-220 000	119,3 %
Toimintakulut yhteensä	-5 366 934	-5 586 058	-5 555 890	-5 555 890	-5 755 634	-169 576	3,0 %	-199 744	3,6 %

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TPE 2025	Sopeutettu kehys 2026	Muutos €	Muutos %	Muutos €	Muutos %
Nurmijärven Vesi									
Toimintatuotot	10 836 303	12 271 404	13 097 745	13 097 745	13 549 583	1 278 179	10,4 %	451 838	3,4 %
Toimintakulut	-5 366 934	-5 586 058	-5 555 890	-5 555 890	-5 755 634	-169 576	3,0 %	-199 744	3,6 %
Netto	5 469 369	6 685 346	7 541 855	7 541 855	7 793 949	1 108 603	16,6 %	252 094	3,3 %

Olellaiset muutokset vuonna 2026 ja niiden vaikutus tuloihin/menoihin (verrattuna TA25)			
Tulot	Muutos	Lisäys (+)	Vähennys (-)
	Myyntituotot		
	Liittymismaksutuottojen arvion pienentyminen		-100 000
	Ilvesvuori pohjoinen, liittymismaksu 1. erä	400 000	
	Vesimaksutuottojen arvio ja korotus 3% (yleis- ja perusmaksut)	562 000	
	Muut muutokset, arvioitua pienemmät käyttömaksutuotot		-350 000
Menot	Muutos	Lisäys (+)	Vähennys (-)
	Henkilöstökulut		
	1v määräaikainen projektityöntekijä	55 000	
	Muut toimintakulut		
	Lyhennys Klaukkalan jätevedenpuhdistamon omaisuudesta	220 000	

	TP2023	TP2024	TA 2025	TPE 2025	Sopeutettu kehys 2026	Muutos TP24 - KE26		Muutos TPE25 - KE26	
						€	%	€	%
Toimintatuotot									
Myyntituotot	9 257 400	9 089 249	9 411 787	9 411 787	9 305 986	259 138	2,9 %	-63 400	-0,7 %
Maksutuotot					0	0	0,0 %	0	0,0 %
Tuet ja avustukset	103 872	93 230	49 000	49 000	55 000	-38 230	-41,0 %	6 000	12,2 %
Muut toimintatuotot	73 101	51 278	58 900	58 900	30 000	-19 578	-38,2 %	-27 200	-46,2 %
Toimintatuotot yhteensä	9 434 372	9 233 757	9 519 687	9 519 687	9 390 986	201 331	2,2 %	-84 600	-0,9 %
Toimintakulut									
Henkilöstökulut	-4 987 600	-5 025 178	-5 146 562	-5 146 562	-5 134 919	-159 741	3,2 %	-38 357	0,7 %
Palvelujen ostot	-1 017 260	-982 130	-1 066 406	-1 066 406	-991 005	-8 876	0,9 %	75 401	-7,1 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-2 248 402	-2 128 307	-2 173 150	-2 173 150	-2 161 350	-33 044	1,6 %	11 800	-0,5 %
Avustukset					0	0	0,0 %	0	0,0 %
Muut toimintakulut	-915 284	-1 043 715	-1 026 705	-1 026 705	-1 035 805	7 910	-0,8 %	-9 100	0,9 %
Toimintakulut yhteensä	-9 168 547	-9 179 329	-9 412 823	-9 412 823	-9 323 079	-193 750	2,1 %	39 744	-0,4 %

Aleksia	TP2023	TP2024	TA 2025	TPE 2025	Sopeutettu kehys	Muutos €	Muutos %	Muutos €	Muutos %
Toimintatuotot	9 434 372	9 233 757	9 519 687	9 519 687	9 390 986	201 331	2,2 %	-84 600	-0,9 %
Toimintakulut	-9 168 547	-9 179 329	-9 412 823	-9 412 823	-9 323 079	-193 750	2,1 %	39 744	-0,4 %
Netto	265 825	54 428	106 864	106 864	67 907	7 581	13,9 %	-44 856	-42,0 %
Poistot	73 553		62 000		62 000				
	13 252								
Tulos	205 524	54 428	44 864	106 864	5 907				

Olenneiset muutokset vuonna 2026 ja niiden vaikutus tuloihin/menoihin (verrattuna TA25)			
Tulot	Muutos	Lisäys (+)	Vähennys (-)
	Myyntituotot		
	Arvio myyntituottojen pienentymisestä		-105 800
	Muut toimintatuotot		
	Arvio muiden toimintatuottojen pienentymisestä mm. Kiertonet myynti, sisäiset tarjoilut		-28 900
Menot	Muutos	Lisäys (+)	Vähennys (-)
	Henkilöstökulut		
	Sijaismäärärahavähennys (sopeutus)		-50 000
	Palkankorotusten arvio	38 400	
	Palvelujen ostot		
	Ruokakuljetuksen kilpailutuksen vaikutus ja muita säästöjä		-75 400

2. Liitteet

Talousarvion- ja suunnitelman 2026–2028 laadintaohje

Investointisuunnitelma TA-kehys 2026

Kunnallistekniikan rakentamisohjelma 2026-2030